

JOËL DICKER

“Escric com s’entrena un esportista”

La vida li va canviar amb 27 anys quan va publicar ‘La veritat sobre el cas Harry Quebert’ i en va vendre 3 milions d’exemplars en 33 llengües. Tres anys després recupera el mateix narrador a ‘El llibre dels Baltimore’ però no torna al lloc del crim: aquí explica l’ascens i caiguda d’una família exemplar

a

llegim

44-45

● Ignasi Aragay recomana ‘La voluntat de comprendre’ de Xavier Antich ● Jordi Llovet celebra el ‘Bloomsday’

46-47

● Entrevista a Lluís Solà, que publica la ‘Poesia completa’ ● Edicions de 1984 publica ‘L’ajudant’ de Robert Walser

◆◆◆◆◆ Laura Serra

Joël Dicker ho escriu en referència al seu protagonista però se li pot atribuir a ell: “Ets la pera, Goldman: ets jove, ets ric, ets guapo, ets un escriptor famós...” L’autor suís és el Ryan Gosling dels llibres: una es pregunta quin terrible defecte deu amagar. Ell somriu, tot afable i atent. Està de gira per presentar *El llibre dels Baltimore*, del qual ja ha venut en francès més de mig milió d’exemplars des del setembre i que s’està traduint a 26 llengües. Dicker no ha espremut la fórmula de l’èxit. Després d’una novel·la històrica i un thriller, ara opta per un drama familiar en què el seu escriptor famós recorda que va abocar els Goldman a un Drama que ho canviaria tot.

Els Baltimore del títol són la meitat de la família Goldman, la dels seus tiets i cosins, a qui quan era petit admirava i estimava fins al moll de l’os perquè tenien elegància, èxit, estatus i compromís social. La seva família eren els humils Goldman de Montclair. Només esperava les vacances per fugir-ne. No es fa estrany quan el lector coneix –i immediatament estima– els seus parents: un tiet advocat generós, una tieta metge amorosa, un cosí intel·ligentíssim i un cosí adoptat coratjós. Entre dosis d’amor fraternal i enyorança de la joventut perduda s’ordeix la tragèdia de la Banda dels Goldman.

A *El llibre dels Baltimore* ens tornem a trobar amb Marcus Goldman, però en una novel·la que no té pràcticament res a veure amb *La veritat sobre el cas Harry Quebert*. Per què recupera aquell narrador? A *Harry Quebert* en Marcus apareixia a tot el llibre, és l’investigador, però em vaig adonar que al final a ell no el coneixies gens bé. És com un col·lega de feina amb qui has treballat durant 15 anys però amb qui en realitat no has passat temps. Volia convertir en Marcus en un personatge amb un passat, una família, un *background*, i vaig decidir escriure un llibre sobre ell.

Sembla que al públic li agraden les sagues, les sèries... Conèixer a fons els personatges.

¿Així doncs, creus que era una bona aposta fer el llibre? [riu] No vaig pensar què estaria bé o malament, o què agradaria als meus lectors. Més aviat què tenia ganes de fer jo, i en la voluntat de crear un personatge que no estava acabat a *Harry Quebert*. *El llibre dels Baltimore* va sobre qui és en Marcus, per què es va fer escriptor, quins són els seus somnis, laments, ambicions...

En Marcus és un escriptor jove, que va tenir molt d’èxit amb la primera novel·la i que passava els estius amb els cosins, com tu, que t’enviaven de Ginebra a Maine...

EL LLIBRE DELS BALTIMORE
JOËL DICKER
LA CAMPANA / ALFAGUARA
TRAD. IMMA FALCÓ
717 PÀG. / 21,90 €

Assumeixo que és el teu alter ego. Doncs fas malament. Estic realment interessat en la ficció, crear alguna cosa diferent i nova. Si fos el meu alter ego, estaria explicant la meua història i, com a autor, no seria gens interessant, al contrari, l’autobiografia seria una barrera per tenir idees, perquè t’enganxes a la realitat. T’asseguro que no és la meua història.

Sabem des del principi que hi haurà un Drama, en majúscules, i que un dels cosins haurà d’anar a la presó. Però la major part del llibre descriu la vida d’una família feliç que aconsegueix l’èxit i viu el Somni Americà. O això sembla des dels ulls del nebot. ¿La perfecció existeix o és una projecció infantil?

Crec que tots somiem en la perfecció perquè seria fantàstic que existís, però crec que no existeix. Passen dues coses. D’una banda, tots volem oferir una imatge de nosaltres mateixos millor de la que és en realitat, fins i tot diem que tot va bé quan no és cert, i això ja és el principi d’una petita mentida per fer la realitat millor. D’altra banda, hi ha la manera com la gent et veu: sovint tendim a veure la gent diferent de com és perquè volem creure que les coses poden ser millors. És com quan una parella que ens semblava inseparable es divorcia i tu dius: “Vosaltres no!” Havíem dipositat tota la fe i l’espe-

CRISTINA CALDERER

rança en ells perquè volem que la parella perfecta existeixi.

Volem creure.

Exacte. I ho necessitem. I és important, crec, perquè creure és tenir somnis, i tenir somnis és estar viu, perquè vol dir que pots projectar-te en coses diferents.

Es tracta d'una qüestió important, al llibre. Els dos cosins s'apaguen quan deixen de somiar. Tu encara somies?

Molt. És la meva gasolina, la meva energia. Tota la meva motivació surt d'aquí.

I això que vas tenir molt d'èxit molt jove. Com ho portes?

Esclar que et canvia, però és una cosa que pot no durar per sempre. L'èxit està fet de no res, no es pot tocar. Tens èxit a causa dels altres i, per tant, poden atorgar-lo a algú diferent. Per això no pots viure de l'èxit: pot passar de tot. No vull fer espòiler, però el llibre també ve a dir que l'èxit no ho és tot. Ara em sembla que tothom busca l'èxit, el reconeixement, i oblidem el que és important: ser feliç, estimar i ser estimat.

Al llibre també hi ha una mena de Taylor Swift, amb èxit i popularitat

"TOTS VOLEM OFERIR UNA IMATGE DE NOSALTRES MATEIXOS MILLOR QUE LA QUE ÉS EN REALITAT"

"VOLEM MOLTS AMICS AL FACEBOOK, MOLTS «M'AGRADA» A LES FOTOS, VOLEM AGRADAR, I OBLIDEM EL MÉS IMPORTANT"

És un senyal que ens llancen els mitjans i les xarxes socials: volem molts amics a Facebook, molts "m'agrada" a les fotos, volem agradar, i en aquest desig accelerat de ser més popular i reconegut, obviem que el que compta és el que fas amb la teva vida, no la foto que els altres veuen sinó la que tu tens de tu mateix.

El llibre dels Baltimore explica l'ascens i caiguda d'una família per una raó poderosa: l'enveja. Tothom té aquest sentiment en algun moment, sigui per un amic, un germà, un parent... Fa una mica de vergonya i fa vergonya parlar-ne, però a tots ens ha superat l'enveja. A vegades fins i tot pot ser energètica. La família, d'altra banda, és com la societat: sempre hi ha alguna cosa amagada. A la feina sempre hi ha algú que no ens agrada, que no tira la cadena del vàter o que ens roba el menjar. Sempre hi ha aquestes petites històries, i no passa res. La família no n'està protegida. ¿Què passa si la família perfecta no és la que no té problemes sinó la que els soluciona?

És evident que estimes els teus personatges. No els maltractes. És que me'ls imagino com a bons amics i, per tant, els vull cuidar i sentir-m'hi bé. Si vols que els lectors creïn un lligam especial amb ells has de fer personatges amb qui la gent li agradi passar l'estona. No vol dir

PERFILS

Qui és Joël Dicker?

Nascut a Ginebra fa 30 anys, fill d'un professor de francès i una llibretera. Va estudiar dret, però acabada la carrera va decidir posar a prova la seva vocació d'escriptor -als deu anys ja va fundar una revista d'animals-. Té quatre manuscrits al calaix, però li costa un parell d'anys que aparegui publicada la seva primera novel·la, *Els últims dies dels nostres pares*. Un tràgic accident el porta a formar un tàndem sorprenent amb el prestigiós editor nonagenari Bertrand de Fallois, que s'entusiasma amb el que l'autor té llavors entre mans. Sis mesos després li publica *La veritat sobre el cas Harry Quebert*, seleccionat pel Goncourt i guanyador del Gran Premi de l'Acadèmia Francesa i el Goncourt des Lycéens.

Qui és Marcus Goldman?

Tot i que comparteixi nom amb el cofundador de Goldman Sachs & Co, el personatge creat per Dicker és un escriptor cinc anys més gran que ell que va tenir un èxit fulminant, riquesa i fama amb el seu primer llibre, per la qual cosa el conviden a festes i programes televisius. A ell li agrada escriure en solitari i té amics força més grans: el seu professor universitari, un tiet, un veí. El seu paisatge natural és Nova Anglaterra però ara amb excursions a Miami.

que hagin de ser sempre bons -l'amabilitat és avorrida, segur-, però sí agradables. La gent que ens cau bé també pot equivocar-se o fer mal, i no per això ens deixen d'agradar. Han de tenir una cara amable i una de fosca ben equilibrades per ser éssers humans interessants.

Després de la primera novel·la, vas llegir les crítiques i en vas prendre nota de cara a la segona. I després d'aquell èxit, de nou has volgut arrodonar la feina perquè no haves aprofundit en la psicologia dels personatges. Això és molt racional. Sí. No sóc gens bohemí, més aviat escric igual que s'entrena un esportista: amb molta disciplina, perfeccionisme, intentant donar el millor de mi. Per a mi, escriure és com una prova de resistència, un procés difícil i llarg que requereix estar molt concentrat per ser capaç d'arribar a la meta.

Encara estàs de cul amb Amazon? Kindle està matant les llibreries i no ho puc tolerar. Vull ajudar els llibreters i editors que m'han ajudat a tenir èxit. Sense ells no seria res. Ara sóc a Amazon perquè al món també hi ha qui no pot anar fins a una llibreria. Però tot plegat és una qüestió de responsabilitat: hem d'actuar de la manera que creiem correcta. Tots volem que els altres facin l'esforç per nosaltres, però tancar el llum quan surts d'una habitació només depèn de tu. ♦

Dos precedents d'èxit

'Els últims dies dels nostres pares'

L'èxit de *Harry Quebert* va donar nova vida a una novel·la escrita abans, publicada i premiada el 2010. Explica la història del SOE, una unitat secreta britànica que el 1940 reclutava joves europeus i els enviava a la Resistència. Una història d'amistat i amor filial.

'La veritat sobre el cas Harry Quebert'

Un engranatge diabòlicament addictiu en el qual Dicker entrellaçava el 2012 dues trames: com l'autor Marcus Goldman escrivia la seva primera novel·la mentre intentava provar la innocència del seu professor preferit, acusat d'assassinat.

